

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. XI.

U Samoboru, 15. siječnja 1916.

Br. 2.

Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u
PRETPLATA na pol godine za
1/2-50, vanjske K 3, a laoumetre K 5.

Uprava i uredništvo nalazi se
TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3
(tiskara S. Šek.)

OGLASI: prema upravi prema cjeniku. Za
oglas, broj se više puta umnožava, daje se
malan popust. Rubrica se ne vraća.

Streba svratišta u Samoboru.

I.

U našem se listu već češće pisalo o potrebi jednog svratišta, a i svaki od nas dobro čuti tu potrebu, nu nitko se ne odvažuje, da to pitanje potakne i da se osbija sauzme za tu stvar.

Za izgraditi jedno svratište ima samo jedna mogućnost, a to je, da se to načini na dijonice. Moguće će mnogi odmah kazati da to ne može biti i da se ne će isplaćivati i t. d. Nu prije o tome suditi i govoriti nego je stvar uopće započeta, ne smije se, jer ako ništa ne radimo i ništa ne štrvujemo, ne ćemo ni ništa imati.

U posljednji par godina podigao se Samobor u prometu stranaca veoma ljepo i u interesu svega našega života jest, da se taj promet stranaca ne samo uzdrži nego i poveća, a to se može postići jedino ako imademo jedno dobro, udobno i voljno svratište. Kod nas se ovaj promet stranaca pravo ne shvaća i slabo se uvažuje korist koja taj promet i pojedincima kao i cijelom mjestu daje.

Neki misle, da je to sasvim naravno da ti ljudi dolaze i prolaze kroz Samobor i da se za to ne treba ništa dalje brisati, a drugi znadu i to izrabljivati, a jedno i drugo veoma je zlo. Teško je još uvijek u Samoboru ljudu osvjedočiti, da se baš u tom prometu nalazi prava budućnost Samobora, prem već mnogi uvjodaju, da to veliku korist daje. Čuju se već češće tužbe, ako je n. pr. bilo ljeto našega slaba i da je malo stranaca bilo. Tu se poznatih čuša odmah i dnuoi su bili manji u gostionama, kod trgovaca, obrtnika i u općinstoj dohodarni.

Istina je, da svaki neznaša dnočno koristi, ali ako nevie u jednom mjestu ostaje, to znadu indirektno koristiti svi stanovnici mjesta. U Tirotu, Švicarskoj i drugim turističkim zemljama žive ljudi od toga prometa stranaca, poče se obogaćuju . . . Tu se svi mjestu štrvovale i mnogo se brisale, da udobnost za strane bude čim veća i da im se baravak po mogućnosti produžava, jer čim ih je više i čim duže ostaju, to ostavlja i više novca a time koristi i pojedinci kao i cijelome mjestu.

Dobre i solidne svratište prvi je uvjet za podignute prometne sa stranama. Mi ga dnočno nemamo u Samoboru. jer je „Pavlov“ samo ljeto svratište, kojim se na cijelo godine računati ne može.

Krivo znadu oni, koji misle, da se u ovoj sa bi prosperovalo. Mi smo vidjeli u Njapoj neki koliko je ljudi dolazilo na ovaj

kanje, a koliko ih prolatilo i došlo samo radi lijepe zimake okolice ovamo, a sve to tražilo je uvijek samo udobno svratište, kojeg se ovdje nije moglo naći.

Napokon mislimo i na naša društva, koja bi već odavna zaslužila neki dom, a to bi također odbacivalo koristi.

Malo statistike iz župe Samoborske.

Za cijelo će zanimati čitatelje našeg lista, ako im priopćim nešto statistike iz župe Samoborske i napose iz Samobora.

1. Rodjeni. U prošloj godini 1915. rodilo se u cijeloj župi 280 djece, od toga 155 muških a 125 ženskih. U Samoboru je rodjeno 53 djece, od toga 30 muških a 23 ženskih. Na ostima je rodjeno 227 djece i to 127 muških a 100 ženskih. Od 280 rođenih u cijeloj župi, bilo je mrtvorodjene djece 18 a nezakonite djece 28.

2. Umrli. U cijeloj župi umrlo je g. 1915. 262, od toga 119 muških a 143 ženskih. U Samoboru umrlo je 84 osoba, od toga 41 muških a 43 ženskih. U ostima umrlo je 178 osoba, od toga 85 muških a 93 ženskih.

Od svih umrlih 262 umrlo je djece do 12 godina 120, a ostali broj 142 otpada na starije. Kad bi ovamo vraćan broj onih, koji su kao vojnici pali na ratu, taj bi broj bio znatno veći.

3. Vjenčani. Tečajem godine 1915. vjenčalo se samo 28 pari, od toga otpada na Samobor 9 pari, a 19 pari na ost.

Štadi rata broj je rođenih prošle godine bio malen, sa 66 manje nego u godini 1914. U normalnim prilikama broj rođenih u cijeloj župi iznosi oko 300. Kako se vidit broj mrtve rodjene djece jest uvijek veći od ženske djece. Broj rođenih toak je i lani nedostajalo mrtve sa 18. Kad pomera vidit se, da je ženskih umrlo više nego muških, odostali više nego djece.

Urok smrti jest u 75 slučajeva sa žien, što znači, da je lani u našoj župi umrlo skoro trećina ljudi od ostih. To je jedna žalostna pojava sa naš kraj, koja mora svakome nametnuti dublji misli, baše da se to sasvim osbija.

Štadi pomer je u našoj godini također na laniot savozno, baše sa vidit odost:

U godini 1915. umrlo je 262 osobe.
U godini 1914. 283 .
U godini 1913. 281 .
U godini 1912. 317 .
U godini 1911. 232 .
U godini 1910. 280 .

(veći više radi savozne bolesti kod djece).

Vjenčanih je radi rata bilo neobično malo tek 28, a u normalnim prilikama taj broj varira između 70-80.

Što se tiče samog Samobora porast je šiteljstva slab. U godini 1915. rodjeno je u Samoboru 53 a umrlo je 84. Doduše ova godina nije mjerodavna za prosudjivanje. Statistika zadnjih godina ovako iskazuje:

Godine 1914. rodilo se u Samoboru 61 osoba, a umrlo je 71 (dakle sa 10 mrtvih više nego rođenih).

Godine 1913. rodilo se u Samoboru 73 a umrlo je 66 osoba (ovdje je bilo rođenih sa 10 više nego mrtvih).

Godine 1912. rodilo se 72 a umrlo je 62 (rođenih sa 10 više nego mrtvih).

Godine 1911. rodilo se 67, a umrlo je 79 (mrtvih sa 12 više nego rođenih).

Godine 1910. rodilo se 81 a umrlo je 77 (rođenih sa 4 više nego mrtvih).

U ostima župe Samoborske porast je veći.

Milan Zjaltić, župnik.

Patvorenje mlijeka

Poglavarstvo trgovišta Samobora proglašilo je u pogledu patvorenja mlijeka određene odredbe koje je kotarskoj oblasti u Samoboru priopćilo iz. podšupca županije za gradačke:

Upravitelj redarstvenog povjereništva za grad Zagreb priopćio mi je dopisom od 30. studena 1915. broj 43814, da je u sadašnje doba opazio, da šiteljstvo u grad Zagreb iz susjednih kotara donosi i raznosi svojim mušterijama u većim slučajevima vođeno i lani nedozvoljenim načinom manipulovano mlijeko.

Pašto takovim manipulovanjem mlijeka sa štadaže samo dojenčad i djeca nego i bolni i ranjeni vojnici u Zagrebu, to je tr. redarstveno povjereništvo za grad Zagreb odredilo protiv patvarača mlijeka najstrožije i najviše postupanje, te proglašenja njihov imena i prezimena sa točnom oznakom učinjenog prekršaja i sadržajem presude u novinama sa njihov trošak.

Postiva sa iz. kotarske oblasti, da ovo područno šiteljstvo upozori i šhodno uputi na samo na vlastitu šteta, koju će imati predviđanjem patvorenog mlijeka, već i na nedostojnost i kažnjivu nezavjnost takova strova nepatriotičnog postupka, jer sa štupe cijene sa patvorenim mlijekom traju na samo naredni podnastadit, već i štadaže naše vojnike po raznim bolnicama koji su ipak štadi našeg naroda.

Što ovla do sveopćega manja štavlja.

Tom prilikom se podjednako gradjanstvo trgovišta Samobora, koje šupaje mlijeko sa domaću poraba upućuju, da u štadaže, kad na lani prodane mlijeko savuzivo a dodatka vodu, umrlo takovoga štrvovano ismučkanoga (premjulanoga) mlijeka u laničini do 3 deci lani pridovaze ovome poglavarstva

na ruke trgovinoga bilježnika, koji će ga ispitati i protiv eventualnoga patvoritelja propisno postupati dati, jer je namom na jednom prodanom mlijeku u Samoboru ustanovljeno, da mu je dodano do 4 desetine vode (imalo je specifičnu težinu ili gustoću 1.018, umjesto 1.028, do 1.032. 10/10 masti umjesto najmanje 2 1/2%).

Poziv na pretplatu.

S 1. siječnja 1916. započeo je „Samoborski list“ novo godišće, preporučujući se svojim čitačima da se na nj pretplate. Naše je nastojanje skroz rodoljubno, pa zato molimo građanstvo naše, da nas u tome podupre. Ne traže se za to velike žrtve, jer je cijena listu

za domaće

na cijelu godinu K 5.—

na pol godine K 2 50

za vanjske

na cijelu godinu K 6.—

na po godine K 3.—

za inozemstvo

na cijelu godinu K 8.—

Moleći naše dosadašnje vrijedne pretplatnike, da izvole obnoviti pretplatu za iduću godinu, apelujemo i na one, koji još ne drže našeg glasila, a koji bi lako tu žrtvu pridonijeli, da se pretplate na list, a pretplatnike koji su u zaostatku sa pretplatom umoljavamo, da nam ovu pridošaju, jer ćemo inače biti prisiljeni list obustaviti, a zaostalu pretplatu drugim putem potražiti.

Naše prijatelje molimo, neka svuda porade oko proširenja našega lista, jer još uvijek moramo voditi tešku materijalnu borbu, da izdržimo ove naše lokalne novine.

Domaće vijesti.

Promjena u uredništvu Samoborskog lista. Radi odlaska u vojništvo sadašnjega odgovornog urednika „Samoborskog lista“ g. Slavka Šeka, preuzeo je odgovornost za uredništvo g. Mirko Kleščić, ljekarnik u Samoboru.

Promjena kod kotarske oblasti. Danas je preuzeo gosp. Antun Mitrović, kot. pristav I. razreda, ured i upravu kotarske oblasti u Samoboru.

Samoborac Samoboru. Prečasni gospodin kanonik Antun Starec pretplatio je samoborsku školu na krasnu reviju za crkvenu glazbu „Sv. Ceciliju“. Prečasni je gospodin time i opet pokazao lijep primjer osobite svoje pažnje spram miloga svog zavijaja i njegove škole. — Uprava škole mu za to toplo zahvaljuje.

Milodarci. Za kip Marijin darovao je g. M. Kleščić ponovo 20 K. — Župni ured izrazuje toplu zahvalu.

Darovi našim ranjenicima. Za božićne blagdane sabirao je potrošarinski pomoćnik trgovinoga Samobor g. Ivan Kern prinos za cigarete za naše ranjenike, te je sabrao lijepu svotu od 83 K 40 filira, a darovala su ova gg: barunica Altnoch 20 K, Ivan Budi 10 K, Julijana Cizl 5 K, dr. Ojuro Horvat, Rumenić A. po 4 K, po 2 K: Geček, Dušan Presečki, Franjo Bastijančić, Josip Bišćan, Fresl Stjepan, Belić Stjepan, po 1 K: Šek, N. N., Sirovica Vjekoslav, Kocijančić Stj., Ana Ceraš, Mikec Tomo, Ivan Brdar, Medved Franjo, Noršić M., Skendrović, Kovačček, Korić, Jurkoviček, dr. Betaj, Tomše Marija, Žitković Ojuro, Vuković Anton, Jakopec Mijo,

Miechliger Ivan, Melničak, Murgić, Kokman Barica, Šimec, Škrlec; B. Toni 60 fil., po 50 fil.: Špalj, Medved Fanika, Katić, Poređen, Božić Pavao, Pirnat, po 40 fil.: Fresl Petar i Gundić Janko.

Dar kapeli sv. Ane. Kapeli sv. Ane darovao je g. Hinko Saurer 2 lijepa ukusna svijećnjaka za zid. — Župni ured toplo hvali za taj lijepi dar.

Satnik Milutin Matota. Zagrebački „J. L.“ donosi u broju 1364. od prošavše sedmice članak o vanredno junackom držanju bosansko-hercegovačke pukovnije br. 3 kod svog prvog pohoda u Srbiju g. 1914. Među ostalim piše i o satniku Milutinu Matoti, čiju smo sliku donijeli u našem listu od 31. siječnja prošavše godine, kada je pogodjen neprijateljskim tanetom pao kod Lavova, sljedeće:

Satnik Milutin Matota i satnik Franjo Schmidt jurišali su na 18., 19. i 23. kolovoza svaku neprijateljsku poziciju, do koje su došli, a nijedan „hura“ naših Bosanaca nisu Srbi mogli izdržati. Satnik Matota znao je u svoju momčad unijeti toliko odvažnosti i oduševljenja, da je jednoč svoju momčad povedavši je na juriš, odmahsnjome osvojio neprijateljski položaj, pojurio dalje naprijed i osvojio jedan vis na koji se je mislio neprijatelj povući i koji bi mu bio pružio izvrsnu poziciju, da se okupi i ušanči.

Četvorica satnika i 9 ostalih časnika pukovnije steklo je u ovim danima previše odlikovanje. Na 24. kolovoza, nakon što se je pukovnja našla osamijena na poziciji, koju smo mi napustili i nakon što je pukovnijski adjutant odjašao u Šabac po naloge na zapovjed se je vrhovnog zapovjedništva ova nesretna pukovnja kao posljednja pobjedonosno na zapovjed, ali neslomiva povukla.

Ukinuće mostarine u Podsusjedu. Od 1. siječnja 1916. ukinuta je na mostu u Podsusjedu mostarina. Time je u veliko pomoženo okolnom pučanstvu a osobito pak iz našega kotara. Radi ove mostarine bilo je već pisano u našem listu a bile su i mnoge deputacija radi ove mostarine k vladi i banu.

Za naše ranjenike u bolnici Crvenoga križa, darovao je gosp. Orozdanić, akcesista kod kot. oblasti 7 kruna.

Dajte nam dobre vode. Dobivamo neprestane pritužbe radi vode, da ih ne možemo niti sve uvrstiti. Neke smo već donjeli, nu uprava naše općine malo se brine za želje građanstva. Na trgu zdenac u neprestanom je popravku i ne razumijemo, zašto se na ovaj zdenac ne montiraju vodovodne pipe. Ti popravci već toliko stoje, da bi se već novi zdenac mogao načiniti. Ovo vječno odgađanje i čekanje nečesa što ne će biti, ne vodi k ničemu, a građanstvo strada radi vode. Ne bude li uprava općine ni nadalje ništa u tome učinila, to će si građanstvo samo morati tražiti pomoći, a to bi moglo kome biti neugodno.

Samoborska aprovizacija. U petak počela je naša aprovizacija opet sa pečenjem kukuruznog kruha, koji se može dobiti u trgovini g. Josip Sidnaja uz cijenu od 1 K po hljebu.

Rad Samoboraca u Americi. Ovih smo dana primili pismo našeg zemljaka i pretplatnika našeg lista g. Jurja A. Matijaševića iz Woodlawa u Americi u kojem nam piše među ostalim i to, da je u konvenciji „Narodne Hrvatske Zajednice“ određena isplata od petnaest hiljada dolara iz Zajed-

ničke blagajne, a po samom društvu i članovima bit će sabrano i do milijun kruna za djecu Hrvatskih ratnika koji su postradali na bojnem polju. Gosp. Matijašević veli u svom listu da će se pravovremeno o'ratiti na neke naše čimbenike, da dobije pup s djece naših sugrađana, kojima bi bila za isto nužna potpora, tako da Samobor kod razdlobe ove potpore ne zaostane. — S naše strane toplo preporučujemo našim zemljacima u Americi djecu postradalih Samoboraca a gosp. Matijaševiću u njihovo ime unaprijed zahvaljujemo za njegovu skrb i brigu za ovu siročad.

Štedite brašnom i kruhom, obdržavajte propise. Ponovno stavljamo svim našim prijateljima, da što više štede brašnom i kruhom. Držite se bezmesnih dana ne samo na papiru nego i u praksi. Uopće ne molozite propise jer su isti izdani radi općeg interesa i interesa gospodarskih.

Malo razjašnjenja za javnost. Od strane našeg građanstva primamo ove reči: U našoj aprovizaciji prodavala se kukuruza u klipovima po 32 K, dočim u općini Podvrh po 28 K mtc Kukuruz je iz istog vrela i dolazi istim putem u Samobor i sa istom režijom, pak bi bilo zanimivo znati, zašto samoborska sirotinja plaća kukuruz sa 4 K po mtc akupije?

Naredba o prodaji kovnih predmeta. Ban kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije izdao je naredbu u predmetu djelomične predaje kovnih predmeta, što su u ratne svrhe.

Kruh badava! Čitamo u „Novosti“ od 9. o. mj. sljedeće: U općini kod Holešova u Moravskoj dobio je nedavno svaki stanovnik krušnu kartu sa pet i kartu za brašno na deset dana besplatno. Aprovizaciono povjerenstvo postiglo je neki čisti dobitak, koji je poklonilo općini — Sretne li općine u kojoj aprovizacija dijeli svoj čisti dobitak medju, svoju sirotinju!

Prijava tkanina i gotovih odijela. Prema hanskoj naredbi od 15. prosinca 1915. br. VI-4216/8 (vidi „Nar. Nov.“ od 16. prosinca 1915. br. 291) ima se glasom saopćenja iz trgovačke i obrtničke komore zagrebačke, obaviti popis zaliha tkanina od čiste i polovne vune, te manipuliranih tkanina zatim konfekcioniranih muških odijela i krevetnih pokrivača. Zalihe te robe imaju domaći trgovci i obrtnici prema stanju od 31. prosinca 1915. pod prijetnjom zatvora do dva mjeseca i kaznom do K 600, bezodvlačno prijaviti nadležnoj trgovačkoj i obrtničkoj komori, kod koje se besplatno dobivaju nužne tiskalice (u Zagrebu od 11 do 12 s., sobe br. 11) Od prijave oproštene su zalihe, i to kod vojničkog sukna manje od 100, kod tkanina u težini od 100 gr. po kakvoći i boji 300 metara, kod krevetnih pokrivača ispod 100 komada, kod konjskih pokrivača 200 komada, kod kabanica i odijela bez obzira na veličinu manje od 50 komada, odnosno garnitura.

Nužnik na trgu. Umoljeni smo za uvrštenje ovih redaka: Onaj gospodin, visokog uzrasta, sa nijelim hrcima i šilastom bradom, koji običava skoro svaki dan prije podne svoju nuždu obavijati na glavnom trgu i to pod smrekama ispod crkvenog zida uz Angerovu sušu, umoljava se, da taj posao kod kuće prije svog izlaza obavi, ili neba podnese molbenicu na mjesno poglavarstvo, da na onom mjestu nužnik postavi.

Naredba glede klanja goveda. Radi očuvanja proizvodne snage domaćega stočarstva u svrhu što trajnije opskrbe pu-

žanost i vojske mesnom hranom i mlijekom, izdala je zemaljska vlada, odjel za narodno gospodarstvo narebu kojom se uređuje klanje goveda, ovca, koza i suprasnih kрмаča

Posjekao i prilevojlo al drva iz šume žume. Tomo Štuc iz Drežaka Gornjeg općina Galgovo posjekao je u šumi „Gaj“ jedan hrast i jednu brezinu vlasništvo Stjepana i Mije Počića i odvezao ih sebi kući. — Protiv Štuc podnešana je prijava kot. sudu.

Kradja drvi Na štetu seljaka Franje Vrbanića iz Otruševca ukradeno je iz šume „Gadina“ 1 voz grabrovih ogrijevnih drvi u vrijednosti od 25 K. — Kao počiniteljice ove kradje prijavljene su po oružničkoj općini kot. sudu u Samoboru Dora i Magda Šufaj te Milka i Bara Vugrin.

Pokrali mu meso. Marku Volariću iz Biata opć. Stupnik ukradeno je u noći od 29.—30. pr. mj. iz zaključane komore, po dosada nepoznatom zlikovcu, 1 lopatica, 1 šunka i oko 2 kg slanina (špeka) u vrijednosti od 28 K.

Treba joj pečenke. Dne 15. pr. mj. ukradjena je Mati Ridjancu iz Biata opć. Stupnik po bijelom danu iz dvorišta pura vrijedna 8 K. — Kao počiniteljica prijavljena je kot. sudu Marija Lepušić, kojoj je valjda manjkala pečenka za blagdane.

Potakla se braća Braća Ivan i Stefan Žitković, te Juro Žitković-Sabarić iz Molvica razgovarali su kod čašice dobrog vinca o združnoj diobi koja još nije dovršena. Kod ove rasprave tako su se razjestrili da su svoje stanovište i pravo počeli rukopipateljno potvrdjivati, te je tom zgodom Jura Žitković natio Ivanu Žitkoviću laku oslijedu na glavi.

Kradja kukuruza. Jagi Klešić iz Kladija ukradeno je kukuruze u klipovima i 20 snopova kukuruzovina u vrijednosti od 21 K. — Kao počinitelj ove kradje prijavljen je kot. sudu Franjo Dubić iz istoga mjesta.

Rano su počeli. Ovipostojna oružnička odhodnja ustanovila je, da su dječaci Mirko Prištin, Stjepan Štengl i Tomo Hofer, sva trojica iz Ruda odnijeli tomošnjem seljaku Janku Štenglu 2 molitvenika, 1 muške gaće za kupanje, krpu od platna, 4 šapna rupčića i litru oraha u sveukupnoj vrijednosti od 2 K 90 f.lira. — Dječaci su radi ovog svog čina prijavili kot. sudu u Samoboru.

Umrli u šupi samoborskoj od 1. do 15. siječnja.

- a) u Samoboru:
Vilhelmina Juratović, abogarika, 56 g., slabost.
- b) u selima:
Magda Kovačić, Vrhovčac, 65 g., slabost.
Ana Sušić, Kladije, dijete 1 1/2 g., sušica,
Anastazija Koičić, Rakovica, dijete 2 g., sušica
Anastazija Pečnik, Bobovica, dijete 3 tjedna, slabost.
Dora Tančar, Podvrh, 72 g., sušica.
Franjica Vukovinski, Bregana, 5 mj., slabost.
Dragica Cvitić, Klokočevac, dijete, 6 mj., grčevi

Rekvizicija kućnih kovnih predmeta.

Naredba br. ug. ministra za zemaljsku obranu od 23. rujna 1915. koja se tiče upotrebljenja i prodaje pojedinih izvjesnih kovnih predmeta u ratne svrhe, izazvalo je živo oživljenje kod općinstva i trgovaca svih jedinstvenih zajednica u pogledu naučne

predmeta, koji podpadaju pod rekviziciju. Pojmijivo je, da je većina općinstva, koja je jedva u stanju, da ove prilično obsežne odredbe prouči i mnogobrojne stručne izjave razumije, u dvojbi, što se mora izručiti, i što ostaje u slobodnom posjedu vlasnika. U svrhu razjašnjenja nespornostima u pogledu vrste rekviriranih kovinskih predmeta saopćuje se sljedeće:

Pod „jednostavnim“ stolnim posudjem ima se razumijevati takovo, koji je u glavnom gladko, a ne s dekorativnim nakitom providjeno. Isto vrijedi i za sve ostale, u naredbi nabrojene „jednostavne“ predmete.

Pojam „pojasarska roba“ u odloniku 2. § 1., citirane ministarske naredbe (predmeti iz nikija, imade se tumačiti onamo, da oni u naredbi kao takovi označeni i slični predmeti iz čistog nikija (rdjele za juhu, kante sta it.d.), za koje je prema izkustvu proizvodnja skuplja, ne podpadaju pod rekviziciju. Nadalje ne će se pod zabranu stavljati peći kupaona iz bakra, isto tako peći kupaona kod kojih je samo kotao za vodu od bakra prilgotovljen. Strojevi za steriliziranje ne podpadaju pod rekviziciju, kao niti kirurške sprave bez obzira, iz kakovog se materijala sastoje. Sastavni dijelovi svake vrsti (iz bakra, mjedi ili inog materijala) kao vijci, zakovice, ventili, sve armature, pipci, pile, i lanci ne podpadaju pod zabranu. Nadalje ne podpadaju pod izručbu: kreveti iz mjedi predmeti, koji služe za rasvjetu, gradjevni predmeti za okivanje, okovine, svona, kvake za vrata, klipovi za spajanje kovine, kotači od nažigača, kade za vodu, kojih oklop je sačinjen samo iz bakra dočim je ostali dio sačinjen iz željeza ili inog materijala, dršci za ručnike, klinčanice za odijela, posudje za cigarete u polugotovljenom stanju, konačno limena podnožja i zaštitne šipke, u koliko se iste ne mogu lako skinuti.

Od dužnosti podavanja nisu izlučene šipke za zastore. Iste se moraju izručiti, ako nemaju nikakove uloge, ili ako im je drveni ili željezni ulog lakko odstraniv, također ako one na uporabu dolazeće cjevi imaju manje ili najviše jedan milimetar debele stijenke. Nasuprot ne podpadaju pod zabranu k tomu pripadajući dršci, ako su dekorativni izradjeni, kao i okrajci te koluti. Uzorci i kolekcije uzoraka iz ma kakovoga materijala ostaju vlasniku na raspolaganje.

Naprotiv se po nazočnoj ministarskoj naredbi imaju izručiti sljedeći predmeti, u koliko sasvim ili većim dijelom sačinjeni iz neke pomenutih kovina: kuhinjsko sudje, jednostavno stolno posudje, kotlovi za pranje, kotlovi u ognjištima, posude za vodu i kade za kupanje iz bakra i posude za kuhanje voća iz bakra i mjedi, a koliko se iste ne rabe u tvorničkom poslovanju: jednostavne spravice za šeravicu ili vstru predpećne posude za pepeo iz bakra, mjedi bronca ili tombaka; kuhinjski predmeti sviju vrsti (i gladila iz mjedi, utezi iz mjedi u težini od pol kilograma i više; jednostavne šipke i dršci za zastore, šipke za sagove, kvataljke i obrambene šipke iz mjedi, koje se tako skinuti daju, te koje nemaju uloga, ili imaju, lakav, koji je lakko odstraniv. Predmeti, koji su prevačeni ili patirani bakrom, mjedi, broncom, tombakom ili nikalijom ne imaju se izručiti.

Dužnost izručenja proteže se na proizvođačja, trgovce, pohranitelje kućanstva, vlasnike gostiona i točiona, pekarni i slaštarni, oporavilišta, kupališta, zavoda za poštu i odgojilišta, jestvine i line zavode.

Gospodarstvo.

Medjuktura u vinogradima Zemaljska vlada od o za narodno gospodarstvo dala je tokom ove godine izvesti na više zemaljskih objekta u raznim predjelima Hrvatske i Slavonije pokuse s tako zvanom „medjukturou u vinogradima“, naročito sadnjom koruna, pasulja i repe medju redovima vinove loze. Budući da su ti pokusi preko svakog očekivanja uspješni vrlo povoljno, nalazi se zemaljska vlada ponudanom, pozvati sva područna općinstva i gradska po-

glavinstva, kao i sva gospodarska udruženja, da gledom na postojeću nestašicu radnih sila nastoje shodnim načinom uputiti žiteljstvo na što intenzivniju medjukturu u vinogradima tokom godine 1916. U tu svrhu preporuča se osobito sadnja ranoga koruna i pasulja čučavca (Buschbohne), te repe, a u stanovitim prilikama i zeja (naročito u Primorju), no samo u onim vinogradima, gdje su redovi najmanje 1.20 m. jedan od drugoga udaljeni. Razmak redova zato je važan, jer kod sadnje bilo ma koje od rečenih okopavina valja osobito na to paziti, da se ne sadi preblizu čokoti. Najbolje je stoga, ako se sa svake strane reda loze ostavi 20 centimetara nezasadjenog, tako, da će se prema tome ako je razmak medju redovima 120 m. moći zasaditi površine od 80 cm. širine. Za sadnju medju redovima preporuča se zato rane vrste okopavina, da se iste mogu obradivati bez oštećenja loze, odnosno grožđa, dok loza nije bujno porasla, a grožđe počelo mekšati.

Tim načinom obradbe polučit ćemo u ratno ovo doba, gdje vlada velika nestašica radnih sila, dvoje. Na jednoj te istoj površini obradit će se naime dvije kulture s istim brojem radnika, a drugo polučit će se podpuni uspjeh oko kulture koruna, koji strada od navale peronospore kao i vinova loza pak širajući lozu protiv te zaraze, poštirat će se i korun s istim troškom i tako očuvati od zaraze proti peronospori. Spomenuta medjuktura preporuča se osobito u svim onim vinogradima u kojim se ne proizvode vina posebne kakvoće jer valja opaziti da takova medjuktura, ako i ne oštećuje izravno lozu u njenom porastu i razvoju grožđa, ipak ponešto djeluje na kavoću priroda kod onih vrsti grožđa, kod kojih valja paziti na što veću njegu, da se dobije što finije vino, kao na primjer kod graševine renske, burgundca bijelog, rulendca traminca, burgundca crnoga i t. d.

Osim toga preporuča se uvođenje što veće medjuktura za ona predjela, gdje se ne mogu radi prevelike vlage prije spomenute kulture uspješno gojiti u ravnici, kao na primjer u Posavini, a naročito pako za one žitelje, koji imaju dosta malen posjed, kao što u primorju, Zagorju, te nekim predjelima zagrebačke županije.

Naučnika za stolarski posao traži Ivan Ivančić u Samoboru.

5-10 hl naravno dobre šljivovice
kupujem (i u manjim količinama), tko bi takovu imao za prodati neka se sa uzorkom od pol litre i uz najnižu cijenu javi kod
Josip M. Sidnaj.

MALVINA VINOVIĆA
proti reumatizma i nakiadi.
Cijena boci 1 litru 20 fl.
Dentin
vodica za usta i zube. Cijena 3 litra.
Malvina pranjak za zube.
Cijena kutiji 2 fl.
Samoborski čaj
proti kašlja i nakiadi. Cijena 70 flira.

SAMOBORSKA MAST ZA DJECU
Cijena kutiji 60 flira.

Oitrol nadoknađuje porvećnu svjetlost i imun. Cijena bočici 60 fl.
Sve one lijekove kao i sve vrste bandaza, samo najbolje vrsti.
Sapune, parfime i razna ostala kozmetična pomagala svih vrsti uvijek na skladištu.
Dr. M. Klešić, ljekarnik
u Samoboru.

Sredstvo protiv zatvorenju,
tustilu i ulozima

STERNOV

moravsko gorko vrelo, blago i sigurno djelujuće sredstvo, te prema ispredjućoj analizi najbolja gorka voda.

STERNOV pošta Sokolice kod Brna

Sve vrsti muškog i ženskog

finog bijelog rublja

izradjuje savjesno i točno uz najjeftinije cijene

Fanka Tončetić,

Samobor, Stražnička ulica br. 25

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

K. bobačkom rogu

Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima

F Horvat svratištar.

Javna zahvala.

Ovim se putem najljepše zahvaljujem svim prijateljima i znancima u Samoboru, koji su mi prigodom smrti mogega nezaboravnoga supruga, dotično oca, velemožnoga gospodina

Dra. Milana Markovića,

vijećnika banskoga stola

svoju sućut izkazali, te miloga pokojnika do vječnoga počivališta sprovedli, napose, koji su mi pismeno i usmeno u teškoj žalosti izjavili saučešće.

U Zagrebu mjeseca siječnja 1916.

Katinka Marković

MILIJONI

spotrebljuje za

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar, grčeviti kašalj i hripavac

Kaiserovy Prsní Karamelly

sa tri omerike

6050 svjedodžbi od liječnika i privatnih potvrđuju sigurni uspjeh.

Omet 20 i 40 ml., svečanaj 60 l.

Dužina se kod

MIRKA KLEŠČICA

Učesnik u Samoboru.

Pomodna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Velike odabirite fine svile, fantastične tkanine po najnovijem obradu, elegantnih tkanina za košulice, flaneli za bluze i tako dalje te raznih podstava i berbeada.

Muške i žensko rublje kao i posteljina.

Velike odabirite pamučne i plinene robe, otelag rublja, garniture za kava, vesene garniture za krevete i pokrivača od flanela, sagova, zavjese i tkanina za pokućstvo.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20— šaljemo franco.

6 filira

6 filira

Najbolji cigaretni papir sadržajnosti je

„GOLUB“

jedini hrvatski proizvod.

Zdraviju neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 6 filira.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira
U ZAGREBU.

6 filira

6 filira

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 22-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najnoviji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodu kao:

čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Majolika čuture u narodnom slogu.

Rippos igre iz glasovitih tvornica. Električne i petrol. svjetiljke i lampasi.

Specijalne skladište za baktericid. i vakuumske potrebitine.

Staklenke sa odpram dojetima u propisnim drvenim kutijama.